

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรการวิชาการที่สำคัญยิ่งในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ และในภาวะการณ์ที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างสูงจากสภาพสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงหลายประการ เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเปิดเสรีทางการค้า เป็นต้น ทำให้กลไกการบริหารจัดการที่เป็นอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการไม่สามารถตอบสนองการปรับเปลี่ยนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนา ปรับปรุงหรือการปรับเปลี่ยน ตามสภาวะการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะส่งผลให้การพัฒนาประเทศมีความเจริญในด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชากรและ การเมือง ซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นมาตรการหนึ่งของรัฐที่จะปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาที่ชัดเจน ซึ่งต้องอาศัยมาตรการและวิธีการหลายๆอย่าง ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยาอื่นๆ ที่สำคัญคือด้านการศึกษา นั้น เป็นที่ยอมรับว่าการศึกษาที่มีอิทธิพลทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2546)

คุณภาพของประชากรหรือแรงงานนั้นอาจจัดในรูปของทุนมนุษย์ โดยดูปริมาณการลงทุนในทุนมนุษย์แต่ละคน ซึ่งการเพิ่มค่าทุนมนุษย์นั้นโดยปกติแล้วจะทำได้จากการลงทุนในรูปต่าง ๆ เช่น การศึกษา การฝึกอบรม เป็นต้น การลงทุนทางการศึกษาสูงขึ้นเป็นผลให้ทุนมนุษย์มีค่าสูงขึ้นและแรงงานมีคุณภาพดีขึ้นด้วย การศึกษาจึงมีบทบาทอย่างมากในการเพิ่มผลผลิตของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544)

จากการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 ปัจจัยสำคัญที่เป็นแรงผลักดันให้มีการปฏิรูปอุดมศึกษา เกิดจากสาเหตุสำคัญ คือ การขยายตัวของปริมาณนักศึกษา และความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความคาดหวังของสังคมที่มีต่ออุดมศึกษาในฐานะกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพกำลังคน เพื่อการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างเท่าเทียมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544)

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ควรยึดถือภารกิจและเป้าหมายเป็นหลักสำคัญ คือ เน้นหนักด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การบุกเบิกความรู้ใหม่และการผลิตกำลังคน

ระดับสูง เพื่อให้สามารถพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นและเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพเฉพาะและ การศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาต่อเนื่องและตลอดชีวิต (สุธรรม อารีกุลและคณะ, 2535)

นอกจากการปฏิรูปการศึกษาจะเน้นเรื่องการจัดการศึกษาให้เข้าถึงประชาชนอย่างทั่วถึง ตลอดจนการยึดภารกิจเป้าหมายหลักในการดำเนินงาน และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้ว ยังมีเรื่องการกระจายอำนาจไปสู่ สถาบันการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการหรือสถาบันการศึกษา ในกำกับของรัฐ รัฐบาลจะต้องจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษา ได้ใช้จ่ายตามงบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การจัดสรรงบประมาณ โดยรัฐบาลหันมาจัดสรรงบประมาณตามแนวทางมุ่งเน้นผลงาน (Result Base) เน้นการจัดให้ครบวงจรตั้งแต่การวางแผน การจัดการ การจัดสรร การเน้นผลผลิต ผลลัพธ์ วิธีการวัดผลงาน ความโปร่งใส ความชัดเจน และการรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งมีระบบ บัญชีต้นทุนที่สามารถรายงานออกมาได้เป็น 3 มิติ คือรายงานในมิติแผน มิติหน่วย มิติของพันธกิจ มีการรายงานผลที่ดี มีหน่วยนับและหน่วยมาตรฐานลงทุนที่สมบูรณ์ ซึ่งงบประมาณที่จัดสรรให้แก่ มหาวิทยาลัยที่เปลี่ยนสภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณในลักษณะ เงินอุดหนุนทั่วไป โดยใช้ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยเป็นเกณฑ์ในการจัดสรรซึ่งจะได้ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย มาจากระบบบัญชีต้นทุน

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ผลักดันให้มหาวิทยาลัยซึ่งจะเตรียมการเป็น มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เปลี่ยนแปลงระบบบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นระบบบัญชีแบบใหม่ ในลักษณะงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และสืบเนื่องจากสำนักงบประมาณจะกระจายอำนาจทาง การเงินให้กับส่วนราชการนั้น ซึ่งส่วนราชการต้องสามารถดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานในเรื่อง การจัดการงบประมาณและการเงิน ทั้ง 7 ด้าน คือ การวางแผนงบประมาณ (Budget Planning) การคำนวณต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity Based Costing : ABC) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Management) การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ (Financial Management and Fund Control) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (Financial and Performance Reporting) การบริหารสินทรัพย์ (Asset Management) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) เพื่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ สำนักคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2544)

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่เตรียมการเป็นมหาวิทยาลัยใน กำกับของรัฐ จึงเล็งเห็นความสำคัญในการคำนวณต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity Based Costing : ABC) เพื่อรองรับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณในลักษณะ เงินก้อน (Block Grant) การจัดสรรพิจารณาจาก ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต (Unit Cost) เป็น

องค์ประกอบ ดังนั้น ส่วนราชการจำเป็นต้องมีระบบงบประมาณและการเงินที่สามารถแสดงถึงต้นทุนการดำเนินงานของกิจกรรมสำคัญที่รวมอยู่ในต้นทุนทั้งหมด มีการกำหนดกิจกรรมและผลผลิตกิจกรรมที่ชัดเจน มีเกณฑ์ในการกำหนดต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมของกิจกรรม

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนฐานการผลิตบัณฑิต โดยใช้วิธีต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity Based Costing : ABC) ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อเป็นแนวทางการคำนวณต้นทุนผลิตบัณฑิตต่อคนได้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด สะท้อนให้เห็นการบริหารต้นทุนการผลิตบัณฑิตแต่ละกิจกรรม ในระดับคณะ อันเป็นผลดีต่อการดำเนินงานด้านการวางแผน และบริหารจัดการงบประมาณในทางอ้อม ประกอบกับการศึกษาด้านต้นทุนฐานกิจกรรม ยังไม่มีสถาบันการศึกษาใดทำการศึกษาวิจัยในกลุ่มสาขาวิชาต่างๆ มีเพียงทำการศึกษาเฉพาะคณะและหลักสูตรเท่านั้น ดังนั้น จึงมีแนวคิดที่จะศึกษาคณะในกลุ่มสาขาวิชาทุกศาสตร์ โดยเลือกตัวแทนหน่วยงานระดับคณะ จำนวน 3 คณะ คณะเป็นตัวแทนในแต่ละกลุ่ม คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

จากผลการศึกษาที่ได้ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีสามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปกำหนดทิศทาง หรือแนวทางในการบริหารจัดการด้านการบริหารจัดการงบประมาณและด้านการเงินที่สามารถให้ข้อมูลของต้นทุนและค่าใช้จ่ายตามกิจกรรมต่างๆ ในระดับคณะ ของมหาวิทยาลัยฯ มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งผลการคำนวณต้นทุนที่ได้จะเป็นข้อมูลที่สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารเชิงกลยุทธ์ และเป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณตามระบบต้นทุนฐานกิจกรรม การรายงานเพื่อการบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีรูปแบบ ช่วยวัดผลประเมินการปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาบัณฑิตควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตบัณฑิต โดยใช้วิธีต้นทุนฐานกิจกรรม ในคณะกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2.2 เพื่อหารูปแบบต้นทุนการผลิตบัณฑิตตามวิธีต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity Based Costing : ABC)

2.3 เพื่อหาแนวทางในวางระบบการคิดต้นทุนการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามวิธีต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity Based Costing : ABC)

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนในการผลิตบัณฑิตของคณะในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยเลือกตัวแทนหน่วยงานระดับคณะจากกลุ่มดังกล่าว จำนวน 3 คณะ จากนั้นเปรียบเทียบแนวทางการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตบัณฑิตของ สกอ. เพื่อหารูปแบบ ต้นทุนการผลิตบัณฑิตกับระบบต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity Based Costing : ABC) และเพื่อวางระบบการคิดต้นทุนการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย โดยจำกัดขอบเขตศึกษาเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระดับคณะ เฉพาะปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 (1 ตุลาคม 2550–30 กันยายน 2551)

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการเข้าใจพฤติกรรมต้นทุน (Cost Behavior) ทั้งหมดที่เกิดขึ้นภายในองค์กร

4.2 ข้อมูลจากการคำนวณต้นทุนฐานกิจกรรม จะสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารต้นทุนการผลิตบัณฑิตแต่ละกิจกรรมในระดับคณะ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารต่อการวางแผนและบริหารจัดการงบประมาณ และสนับสนุนการตัดสินใจบริหารงานเชิงกลยุทธ์ เช่น กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและรายวิชา ฯลฯ

4.3 เป็นรูปแบบและแนวทางในวางระบบการคิดต้นทุนการผลิตบัณฑิต ตามวิธีต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity Based Costing : ABC) ของคณะอื่นๆ และผู้สนใจ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ต้นทุนฐานกิจกรรม หมายถึง วิธีการหนึ่งของการจัดสรรต้นทุนทรัพยากรขององค์กร โดยอาศัยกิจกรรมการผลิตบัณฑิตหรือกิจกรรมอื่นที่เกิดขึ้นสำหรับบัณฑิต

5.2 เกณฑ์พึงรับพึงจ่ายลักษณะ 3 มิติ หมายถึง การรับรู้รายได้จะรับรู้เมื่อมีความผูกพันรายได้และการตั้งเป็นลูกหนี้ เพื่อรับทราบและติดตามหนี้ได้ ส่วนรายจ่ายจะรับรู้การจ่ายเมื่อก่อนหนี้และมีเจ้าหนี้แล้ว การรับรู้รายได้ รายจ่าย จะเป็นไปตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงและรู้สถานะได้ตลอดเวลา การเรียกเกณฑ์การรับรู้สภาพหนี้เสมือนการรับรู้ภาวะผูกพัน

5.3 กลุ่มสาขา หมายถึง กลุ่มสาขาตามประเภทหลักสูตรการเรียนการสอนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย คณะเภสัชศาสตร์

วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะศิลปประยุกต์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์

5.4 งบประมาณแผ่นดิน หมายถึง งบประมาณที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล

5.5 งบประมาณเงินรายได้ หมายถึง เงินรายได้ที่ได้จากค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าหน่วยกิต และรายได้อื่นๆ

5.6 งบบุคลากร หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดใช้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และค่าจ้างลูกจ้างสัญญาจ้าง รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นๆ

5.7 งบดำเนินงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายในหมวดค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นๆ

5.8 งบลงทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

5.9 งบเงินอุดหนุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเป็นค่าบำรุงหรือเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานของคณะ/สำนัก/หน่วยงาน ซึ่งมีใช้ส่วนราชการส่วนกลางตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หน่วยงานในกำกับของรัฐ รวมถึง เงินอุดหนุนงบประมาณมหาดไทย เงินอุดหนุนการศาสนา และรายจ่ายที่สำนักงานงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้

5.10 ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน หมายถึง ระบบงบประมาณที่เน้นความสำคัญของการกำหนดพันธกิจของหน่วยงาน จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน งาน/โครงการ อย่างเป็นระบบ มีการติดตามและประเมินผลเพื่อวัดความสำเร็จของงานอยู่อย่างสม่ำเสมอ และเป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากร การเงินและพัสดุ ที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของงาน

5.11 ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา (Cost Per Student Head) หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่อปีที่มหาวิทยาลัยได้จ่ายกับการศึกษาแก่นักศึกษา 1 คน โดยค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดำเนินการต่อหัวนักศึกษา (Operating Cost Per Student Head) ของนักศึกษาหัวจริง และนักศึกษาเต็มเวลา

5.12 หน่วยกิตนักศึกษา (Student Credit Hour) หมายถึง ผลคูณระหว่างจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชาหนึ่งๆ กับจำนวนหน่วยกิตของวิชานั้น

5.13 นักศึกษาเต็มเวลา (Full Time Equivalent Student : FTES) หมายถึง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียน กล่าวคือ 36 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา หรือ 18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5.15 ต้นทุน (Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายไปเพื่อการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอน

5.16 ต้นทุนทางตรง (Direct Cost) หมายถึง ต้นทุนที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับสิ่ง ที่ต้องการคิดต้นทุนของผลผลิต ซึ่งสามารถเห็นได้ชัดเจนและสามารถทราบหรือติดตามต้นทุนที่ เกิดขึ้นได้ง่าย

5.17 ต้นทุนทางอ้อม (Indirect Cost) หมายถึง ต้นทุนที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการคิด ต้นทุนไม่ชัดเจน ไม่สามารถทราบต้นทุนของผลผลิตที่เกิดขึ้นได้

5.18 ต้นทุนรวมทั้งหมด (Full Cost) หมายถึง ผลรวมของต้นทุนทางตรงในแต่ละหน่วย ต้นทุนของศูนย์ต้นทุนหลัก กับต้นทุนทางอ้อมที่ได้รับมาจากศูนย์ต้นทุนสนับสนุน

5.19 การปันส่วนต้นทุน (Cost Allocation) หมายถึง การกระจายต้นทุนค่าใช้จ่ายจากศูนย์ ต้นทุนสนับสนุนการผลิตบัณฑิต ไปสู่ศูนย์ต้นทุนหลัก

5.20 ศูนย์ต้นทุนสนับสนุน หมายถึง หน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษา จำนวน 3 หน่วยงาน คือ สำนักงานอธิการบดี สำนักวิทยบริการ และสำนักคอมพิวเตอร์และเครือข่าย

5.21 ศูนย์ต้นทุนหลัก หมายถึง คณะที่จัดการเรียนการสอนทั้งในระดับปริญญาตรีและ ระดับบัณฑิตศึกษา

5.22 สกอ. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

6. ข้อตกลงเบื้องต้น

6.1 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะใช้ข้อมูลจากการบริหารงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงิน รายได้ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เฉพาะปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 (1 ตุลาคม 2550 ถึง 30 กันยายน 2551)

6.2 การคำนวณค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา จะคำนวณเฉพาะนักศึกษาในระดับปริญญาตรี เท่านั้น

6.3 เกณฑ์ในการปันส่วนค่าใช้จ่ายทุกประเภท และทุกศูนย์ต้นทุนใช้จำนวนนักศึกษา เต็มเวลา (FTES) โดยสมมติว่าแต่ละคณะไม่มีการให้บริการซึ่งกันและกันจึงไม่มีการปันส่วน ค่าใช้จ่ายระหว่างคณะ และเกณฑ์ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมหลักนั้นๆ

6.4 การคิดต้นทุนการผลิตบัณฑิต จะถือว่าบัณฑิตทุกคนเรียนตามโครงสร้างหลักสูตรของ สาขาวิชา และเรียนจบตามระยะเวลาที่แต่ละหลักสูตรกำหนด ซึ่งต้นทุนการผลิตของชั้นปีที่เริ่มเข้า ศึกษาจนถึงชั้นปีสุดท้ายตาม โครงสร้างหลักสูตร ในปีการศึกษา 2551 คือ ต้นทุนการผลิตบัณฑิต 1 คนในแต่ละสาขาวิชา